
AUTOROV PREDGOVOR

Prošlo je pet godina od kada je Hrvatski sabor prihvatio dokument **“Strategija suzbijanja zlorabe droga”** kao temelj za izradu Provedbenih programa kojima je država, uglavnom preko svojih ministarstava i institucija, nastojala izvršavati svoju obvezu u suzbijanju zlorabe droga. Vlada RH bila je prema odluci Sabora dužna svakih šest mjeseci podnositi izvješće o provedbi Nacionalnog programa. U odnosu na potrebe, proteklih godina na tome se području nije dovoljno činilo, što potvrđuju podaci o velikom porastu pojavnosti ovisnika (osobito heroinskog tipa). No stekla su se dragocjena iskustva. Ne treba zaboraviti da su mnoge okolnosti u Hrvatskoj a osobito rat, poraće i tranzicija pogodovale širenju zlorabe droga i istodobno otežavale stručnjacima na terenu posao u provođenju mnogih konkretnih mjera kojima bi se taj nepovoljan epidemiološki trend trebao zaustaviti. Pri ocjenjivanju kvalitete naših programa, a time i težine stanja u našoj zemlji, ne treba zaboraviti što se na tom području u isto vrijeme događalo i što se događa u drugim srednje i istočnoeuropskim državama u tranziciji. Uz sve probleme drugih tranzicijskih zemalja, u Hrvatskoj je bio i rat. Pa ipak, unatoč tome, epidemiološka slika naše zemlje, kada se problem u svezi s tim sagledava s nacionalne razine, nije danas teži nego npr. u Sloveniji i Češkoj Republici premda su te zemlje investirale znatno veća sredstva u svoje programe od Hrvatske i imale znatno povoljniji društveno-politički kontekst. To neposredno potvrđuje da je Strategija temeljem koje su stručnjaci na terenu, praktički bez ozbiljnije investicije i angažmana mnogih važnih državnih institucija, provodili programe bila kvalitetna i kao takva znatno pridonijela da su već nakon tri godine njene primjene (1999.) epidemiološki pokazatelji počeli ukazivati na zaustavljanje epidemije.

U ovoj knjizi sažeta su 25-godišnja iskustva autora u kreiranju globalne strategije kao i osmišljavanju temeljnih programa kojima je moguće djelotvorno sprječavati širenje

zlouporabe sredstava ovisnosti u zajednici. U knjizi su također sažeta iskustva brojnih autora i zemalja koje su se znatno prije Hrvatske suočile s tim problemom. **Knjiga je pisana po principu tko, što, kako i zašto tako.** Koliko god su detaljno naznačene zadaće pojedinih ministarstava te vladinih i nevladinih institucija, tekstem se ističe važnost stalnog međusobnog povezivanja i koordinacije akcija svih subjekata od nacionalne do lokalne razine, koje objedinjene čine složenu društvenu intervenciju koju nazivamo Nacionalni program. Sa svrhom da ih što bolje istakne, autor namjerno, na nekoliko mjesta ponavlja osnove strateškog pristupa kojim je moguće pojavnost ovisnosti kao i svih drugih štetnih posljedica koje se javljaju u svezi sa zluporabom droga održavati na razini koju bismo mogli držati podnošljivom za društvenu zajednicu.

Knjiga je pisana za stručnjake iz različitih disciplina (kao i za buduće stručnjake, studente) od kojih se radi naravi njihova posla ili kao pitanje osobnog opredjeljenja i izbora očekuje da će pridonositi suzbijanju ovog vrlo složenog socio-patološkog i ispred svega javno-zdravstvenog problema.

Autor
Prof. dr. Slavko Sakoman